ಡಾ॥ ಎನ್.ಬಿ. ನಂಜಪ್ಪ:– ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಳಘಟ್ಟ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇದ್ದು ಅದು ಏಳು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಡ ಕೂಡ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನಿಮ್ಮ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಹಾಕಿಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಇಲಾಖೆಯ ರಾಜ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎನ್. ನಾಗೇಗೌಡ:– 1992-93ಕ್ಕೆ ನಾವು 194 ಪಶು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ 100ನ್ನು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೆ ಏರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಬಳಘಟ್ಟ ಗ್ರಾಮವೂ ಸೇರಿದೆ. ನಾಳೆಯಿಂದ ಇದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸಡುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ॥ ಎನ್.ಬಿ. ನಂಜಪ್ಪ:– ನಾನು ಹೊಸದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ನಾನು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎನ್. ನಾಗೇಗೌಡ:– ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ವನ್ಯ ಮೃಗ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದರ ಉದ್ದೇಶ ಕುರಿತು

1933: ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಸ್. ಆಚಾರ್ (ಬೈಂದೂರ್):–

ಅರಣ್ಯ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಉತ್ತರಿಸುವರೇ ?

ಅ) ವನ್ಯ ಮೃಗ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವೇನು;

ಆ) ಅರಣ್ಯಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ವನ್ಯ ಮೃಗ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅರಣ್ಯ ವಿಭಾಗ ಏರ್ಪಡಿಸದೇ ಒಂದೇ ವಿಭಾಗ ರಚಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಆಯಾ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ತೊಂದರೆಯು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ;

ಇ) ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿರುವ ಕ್ರಮಗಳೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ (ಅರಣ್ಯ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು):–

ಅ) 1. ರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವನ್ಯ ಜೀವಿಗಳ ಉಸ್ತುವಾರಿಗೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಲು
2. ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅರಣ್ಯ ವನ್ಯ ಜೀವಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಬ್ಬರ ದ್ವಿಮುಖ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ
3. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ.

ಆ) ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮನವಿಗಳು ಬಂದಿರುತ್ತವೆ.

ಇ) ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಸ್. ಆಚಾರ್:– ವನ್ಯಮೃಗ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಅರಣ್ಯಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ವನ್ಯಮೃಗಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಅಂತ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮನವಿಗಳು ಬಂದಿರುತ್ತವೆ, ಈ

ವಿಷಯವನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕುಂದಾಪುರ ಡಿವಿಜನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ಎ.ಸಿ.ಎಫ್. ಇಲ್ಲ. ಕುಂದಾಪುರ – ಉಡುಪಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ''ಕುಟ್ಟಾ'' ಅಂತ ಒಂದು ಗೇಟ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆಯಾದರೆ ಸೀಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿ ಇಲ್ಲ. ಮಡಿಕೇರಿಯಿಂದ ಆದೇಶ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೋಟೆ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚುವುದರೊಳಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸೂರೆಯಾಗಿ ಹೋಯಿತಂತೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವನ್ಯಮೃಗ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ರಚಿತವಾದದ್ದು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಹೈಲಿ ಕ್ವಾಲಿಫೈಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಹೇಗೆ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿಲುವು ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ:– ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಟೆರಿಟೋರಿಯಲ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಅಂತ ಒಂದೇ ವಿಭಾಗ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು 1970 ರಿಂದ ಕೂಡ ವನ್ಯಮೃಗ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಟೆರಿಟೋರಿಯಲ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ವೈಲ್ಡ್ ಲೈಫ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಅಂತ ಎರಡು ಕಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಬಿಟ್ಟು, ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು 1992ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಸರ್ಕಲ್ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಲ್ ಅಂತ ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಿ.ಸಿ.ಎಫ್ ವೈಲ್ಡ್ ಲೈಫ್ ಹುದ್ದೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಏನೆಂದರೆ, ವನ್ಯಧಾಮಗಳ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ದ್ವಿಮುಖ ನೀತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು. ಮತ್ತು ರಚಿತವಾದ ಅರಣ್ಯಗಳಿಗೆ, ವನ್ಯ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಡತಕ್ಕ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ವನ್ಯಜೀವಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉದ್ದೇಶ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆ ಭಾಗದ ಕೆಳಕಂಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ನಾರ್ತ್, ಕೆನರಾ, ಕೂರ್ಗ್, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕೆಲವು ಶಾಸಕ ಮಿತ್ರರು ಬಂದು ಇದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ, ನಾನು ಇದೇ ತಿಂಗಳು 22ನೇ ತಾರೀಖು 4 ಗಂಟೆಗೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಶಾಸಕರ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ವನ್ಯ ವಿಭಾಗ ಜೀವಿಗಳ ಅರಣ್ಯ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಯಾವ ರೈತರಿಗಾಗಲೀ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗಾಗಲೀ, ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಶಾಸಕರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಟ್ಟು, ತದನಂತರ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಈ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅರಣ್ಯ ಎಂದು ಎರಡು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ:– ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನೂ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಆಫೀಸರ್ ಅವರಿಗೂ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕುಳಿತು, ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು

ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಇಷ್ಟು, ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟು ಅಂತ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇಷ್ಟು ಆರ್‌ಎಫ್ ಒ ಇರಬೇಕು, ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ಇಷ್ಟು ಆರ್ ಎಫ್ ಒ ಇರಬೇಕು ಎಂದು. ಇದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಇವತ್ತು ಏನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು, ಎಲ್ಲಿ ವೈಲ್ಡ್ ಲೈಫ್ ಆಗಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕು.

ಆದರೆ, ಇದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಟ್ರಜರಿ ಮೇಲೆ ಬರ್ಡನ್ ಆಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಆಗಬಾರದು. ಶಾಸಕರ ಸಭೆ ಕರೆದಿದ್ದೀರಿ, ನಾನು ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯದು, ಇಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತು ಪ್ರಭಾಕರ ರಾಣೆಯವರು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಸೂಪಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ, ಕೆಲವು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಏರಿಯಾ ಇದೆ. ಈಗ ಅದೇನೂ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಸುಮಾರು 25–30 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಲ್ಯಾಂಡನ್ನು ಉಳುಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ, ವೈಲ್ಡ್ ಲೈಫ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅವರು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನೂ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ಅದರ ಮೇಲೆ ಡಿಪೆಂಡ್ ಆಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಸಭೆ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ನಾವೂ ಆ ಸಭೆಗೆ ಬರುತ್ತೇವೆ; ನಮ್ಮ ಸಲಹೆಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ತಾವು ಬಹಳ ಬಿಗಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಇದು ಆಗಬಾರದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತರಗತಿ ಶುಲ್ಕದ ನಿಗದಿ

2053: ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎಂ. ರೇವಣ್ಣ (ಮಾಗಡಿ):–

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಉತ್ತರಿಸುವರೇ ?

ಅ) ಸರ್ಕಾರವು ಸರ್ಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ತರಗತಿಗಳ ಶುಲ್ಕವನ್ನೇನಾದರೂ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವರೇ; ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ವಿಧಿಸಲಾಗಿರುವ ಶುಲ್ಕದ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು (ನರ್ಸರಿ ಹಂತದಿಂದ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆವರೆಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು);

ಆ) ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನು;

ಇ) ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಫಂಡ್, ವೆಲ್ಫೇರ್ ಫಂಡ್ ಹಾಗೂ ಇತ್ಯಾದಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ 5000 ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೂ ಹಣವನ್ನು ಪ್ರವೇಶದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆ;

ಈ) ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರವು ಅಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ?

ಡಾ॥ ಹೆಚ್.ಡಿ. ಲಮಾಣಿ (ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರು):–

ಅ) ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ಅನುದಾನಿತ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಯಾವುದೇ ಭೋದನಾ ಶುಲ್ಕ ವಿಧಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಿಂದ ಕ್ರೀಡಾ ಶುಲ್ಕ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 4 ರೂ.ನಂತೆ ಮತ್ತು ವಾಚನಾಲಯ ಶುಲ್ಕ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 2 ರೂ.ನಂತೆ, 5 ರಿಂದ 7ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಒಂದರಿಂದ ಏಳನೇ